

BESLUT
2012-04-23

Dnr: 2012-00316

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 12 december 2011

Saken

Återkrav av studiemedel på grund av
minskad studieomfattning

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att återkravet ska sättas ned till 2 035 kronor.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om heltidsstudiemedel för att inom ramen för ett civilingenjörsprogram vid Kungliga tekniska högskolan läsa 30 högskolepoäng under tiden den 28 augusti 2009 – den 8 januari 2010 och 30 högskolepoäng under tiden den 11 januari – den 29 maj 2010.

CSN beviljade studiemedel 14 veckor (vecka 41-01) för höstterminen och 20 veckor (vecka 2-21) för vårterminen med motiveringen att studiemedel får beviljas för högst fyra kalenderveckor före den kalendervecka då ansökan kom till CSN. CSN angav i beslutet att ansökan kommit in till CSN den 3 november 2009.

CSN ändrade den 12 december 2011 beviljningen för vårterminen 2010 till studiemedel för deltidstudier i 20 veckor och beslutade om återkrav av 10 180 kronor som betalats ut för mycket. Beslutet grundades på att NN endast varit registrerad att läsa 22,5 högskolepoäng under vårterminen.

NN överklagade den 16 januari 2012 beslutet och anförde att han tagit många poäng under vårterminen 2010 och läst utan studiemedel höstterminen 2010.

CSN överlämnade ärendet utan yttrande den 23 januari 2012.

Av handlingarna framgår att NN under höstterminen 2009 var omregistrerad att läsa sjätte programterminen på en civilingenjörsutbildning i farkostteknik och att han vårterminen 2010 var omregistrerad för samma programtermin. Under höstterminen

var han förstagsregistrerad på kurserna EL1000, MF2027 och MF114X, totalt 36 högskolepoäng. Under vårterminen var han förstagsregistrerad på kursen ME2803 samt fortsättningsregistrerad på kursen MF2027, totalt 22,5 högskolepoäng. Civilingenjörsprogrammet i farkostteknik omfattar enligt utbildningsplanen 270 högskolepoäng vilket i normal studietakt motsvarar 4,5 års heltidsstudier.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) får studiemedel lämnas för varje vecka då den studerande bedriver studier på minst halvtid. Studierna måste dock pågå under en sammanhängande tid om minst tre veckor. Studiemedel får lämnas bara för sådan del av studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen.

Enligt 5 kap. 1 § studiestödslagen ska det som betalats ut för mycket krävas tillbaka, om någon genom oriktiga uppgifter eller genom att inte fullgöra sin uppgifts- och anmälningsskyldighet eller på något annat sätt har orsakat att studiehjälp eller studiemedel lämnats felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om någon på annat sätt fått studiestöd felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Enligt 3 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655) motsvarar en och en halv högskolepoäng en veckas studier på heltid.

Enligt 3 kap. 4 a § studiestödsförordningen får, vid högskolestudier på ett utbildningsprogram som omfattar 60 högskolepoäng under ett normalstudieår, studiemedel lämnas för studier på heltid under 40 veckor även om studierna bedrivs under ett färre antal veckor, dock minst 36 veckor. Detta gäller bara för studier på utbildningsprogram som före den 1 januari 2010 har haft ett sådant upplägg. CSN får meddela föreskrifter om för vilka utbildningsprogram som studiemedel ska kunna lämnas enligt regeln.

I en bilaga till CSNFS 2001:1 förtecknas utbildningsprogram där studiemedel får lämnas för annan tid än då den studerande bedriver studier. Civilingenjörsutbildning i farkostteknik vid Kungliga tekniska högskolan finns upptagen i förteckningen.

Nämndens bedömning

Huvudprincipen i studiestödssystemet är att en studerande kan beviljas studiemedel enbart för sådan del av studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen. Undantaget i 3 kap. 4 a § studiestödsförordningen gäller vid studier på vissa utbildningar. Dessa utbildningar finns förtecknade i en bilaga till CSNFS 2001:1. Undantaget innebär bland annat att den studerande kan räkna ihop de två terminerna under en beviljningsperiod och få heltidsstudiemedel även i de fall kurspoängen är ojämnt fördelade mellan de två terminerna.

NN har läst vid en av de utbildningar som avses, men har endast läst 58,5 högskolepoäng under läsåret. Detta leder till att han kan få studiemedel för heltidsstudier under 39 veckor.

Med hänsyn till det minskade studieåtagandet borde NN ha insett att studiemedel betalades ut med för högt belopp. Grund för återkrav finns därför. För att återkrav ska kunna efterges fordras att det finns synnerliga skäl, det vill säga ytterst speciella omständigheter. De omständigheter som NN åberopat är inte sådana att det kan anses finnas synnerliga skäl till eftergift. Överklagandet ska därför endast delvis bifallas.

Mats Törnered

Stefan Öberg

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Märtha Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand
Föredragande: Stefan Öberg

Kopia till: CSN
CSN, rättsavdelningen